

CARTEA NOULUI IOV: „EXILAT ÎN STRIG T”, de VIOREL SAVIN

Volumul de poezii (parc r t cit printre scrierile sale dramatice!), ultimul ap rut, al omului de teatru i scriitorului b c uan **VIOREL SAVIN** – „**Exilat în strig t**” (115 pagini - poemele, profund originale, fiind precedate de un motto din Iov, 23, 2 – **Iov m rturise te cur enia sufletului s u i se las la judecata lui Dumnezeu: „ i de data aceasta/plângerea mea/este luat /tot de r zvr tire/ i totu i/mâna mea/de-abia în bu /suspinele mele**”) - este, întru adev r, o carte de m rturisiri, f cute cu sinceritate/onestitate de Duh liminar , dus , uneori, pân în preajma brutalit ii – nici m car o clip , îns , neatingând hotarele vulgarit ii. Ba chiar cu bucuria mistic a m rturisirii Durerii i Nedreptului Îndurat, întru re-descoperirea i împlinirea func iei cathartice i soteriologice a Poeziei: „ **o piatr str bate/umbrele lor/ i m love te în piept./Doamne,/cu cât bucurie/o ridic!...** ” – cf. **Cu cât bucurie...!**, p. 16.

Sunt 10 poeme cu titlul **Strig t** – ceea ce sugereaz obsesia, aproape „pip irea” dureroas a presentimentului unei iminen e a apropierii clipei de întrerupere a mesajelor terestre, a faptului c mesajul s u **PERSONAL-POETIC** are importan cosmic-ameliorativ , pentru al ii/ceilal i (atitudine hristic-altruist , întru Eros Agapé): „**nu-mi l sa i timp s v rog/s fi i mai buni**” – cf. **Supravie uire**, p. 20 – de i, alteori, Poetul este dominat de un soi de maz zochism al recept rii unor „mesaje” (aproape)...contondente, malefic-reactive, din partea celor pe care Poezia sa vrea s -i binecuvânteze-exorcizeze: „**ura voastr /îmi este/chiar dovada iubirii/ce v port !**” – cf. **Strig t (1)**, p. 25 – sau, dimpotriv , de seraficitatea **Poemului celui Mare**, care, tocmai pentru c este unul cu con inut metafizic inimaginabil-major, trebuie s fie amânat (voluntar, con tient de nimicnicia i grosol nia materiei!), pân la metanoia deplin a cuvintelor: „**a fi putut scrie în noaptea aceasta/Poemul cel Mare!/dar nu am f cut-o...**” – cf. **Poemul cel Mare**, p. 22; c scrierea, înlocuind ek-stasa ini iatic a Ascetului Meditativ întru Etern Poten ionalitate, produce macularea Paradisului-Poem/Stare de Fericire-Revela ie Deplin : „**dar eu am aflat deja c în lume/hârtia/de -ar fi r mas imaculat /semenii mei/ar fi fost ferici i!**” – cf. **Ura**, p. 34.

Avem de-a face cu o carte a deplinei maturit ii, o carte a bilan urilor pline de curaj, de i sem nat , foarte des, i cu obsesii senecte i chiar funeste („**îmbr i at trupul meu /de mucegai**”- cf. **delicatele introspec ii ale strugurelui nohan**, p. 24; sau: „**sufletu-mi prea mult durut/(...)st i-a teapt am râtul/(...) îngerii s -i dea sfâr itul**” – cf. **Elegie la Luncani**, p. 10; sau: „**an de an tot mai sus urc p mântul/în oasele mele**” – cf. **Destin**, p. 30; i chiar extraordinarul, aproape mirificul paradox al celui care pleac , întru dedublare fiin ial , odat cu Fructul Piersicii-Poezie, întru Marea C l torie a Re-Ini ierii: „ **i miros tot mai pl cut/putrezind**”, cf. **piersica – nemul umirile i motiva iile ei senzuale**, p. 12) – întrerupte de delicatele experimente poetico-elixirice, dar i cu zvâcnituri de revolt contra resemn rilor senecte, cu încerc ri de frond juvenil verbalo-formal : când apropieri de caligramele apollinaire-iene (la noi, mai curând vasluianul **Ion Gheorghe Pricop** îndr zne te, pân la cap t, autentice intersect ri cu neo-formalismul lui Guillaume Apollinaire...), când iruri finale de semne exclamative, când titluri ortografiate exclusiv cu minuscule ...Nu, calitatea Poeziei lui **VIOREL SAVIN** st , în primul rând, în vi goarea expresiv a m rturisirii!

...Poetul **VIOREL SAVIN** d m rturie c , dincolo de ek-stasa poetic , este un om. Dar nu oricum „om”, ci ipostaz a Omului Eroic, al unei...”Rase Eugenic”, în sensul benefic i stimulativ-emulativ al termenului... – o „ras ” care îi contrariaz pe to i ceilal i oameni: cine s -ar a tepta ca greut ile i obstacolele vie ii s -l fi în crit pe Omul-Poet, cine crede c apropierea mor ii îl covâr e te ori însp imânt , se în al profund, nu ine cont de Duhul Vitalist al acestui Atl et, **POETUL** - care nu se

las exilat...cel mult, se **autoexilează**, în ceva ce rareori devine strigăt autentic, dar foarte des rămâne spunere fermă și îndesată, cu invective cât se poate de clar rostite, cu o dicție de adevărat slujitor al cvadruplei muze: **Euterpe** (a Poeziei Lirice), **Calliope** (a Poeziei Epice), **Thalia** (a Comediei), până și **Polyhymnia** (a Retoricii), dar niciodată admînd-o pe **Melpomene** (a Tragediei). Nu, pentru **VIOREL SAVIN**, lumea aceasta, degradată spre urși non-armonie, nu este decât o zonă de bătălie/polemos/polemică dură cu războiul - pentru Poet, ea este zonă de inițiere/re-inițiere, prin **SUFERIN REVELATORIE** - căci, pentru cei puternici, ea e locul pentru a deveni și mai puternici...chiar cu riscul de a nu obține transcenderea imediată. Niciodată a autocompasiunii! Poetul îi disprețuiește și-i compătimește, uimit - cu înelegere, dar și cu maliție fină, pe cei ce-l cred asemeni lor, un bocitor narcisiac: „*ave i atîta nevoie /s crede i/c mor trist.../îns eu /v dezam gesc i ridic/cu infinit bucurie/piatra ce m love te*” - cf. **Drumul întoarcerii - în loc de prefață** - p. 5.

Uneori, Poetul se dezlînuie (cam pe la marginea Retoricii Jurnalistice și, deci, parțial, ieșind din Poezie...!), în diatribe extrem de vehemente, împotriva relelor întocmiri, din societatea inventată și construită de oameni (ar tîrea Târfei Babilonice: „*vreo lichea punctiform / untează lichele importante la vîrf !/(...)e ti pomenit/cînd o târf local /se de schilo ează cu frenezie/în Capital*” - Desfigurarea Soarelui și, deci, aparenta cvasi-eliminare a forțelor benefice, din lume: „*dup soarele mîncat de molii*” - cf. **Interior**, p. 47; Multiplicarea Iudei, „*în regimul*” **Scrisorilor/Satirelor eminesciene**: „*otrepe cu fe e-ng late de zîmbet/ ipocrită cutău s m onoreze>>/cu străngeri lipicioase de mînă*” - **străngerile de mînă** devenind sinonimul **Srutului Iudei**, din Grădina Ghetsemani - cf. **Scrisoarea I cître b c uani**, p. 50; Bălciul De ertăciunilor Balcanic/Balcanizat, într-o extensie de Haos Amoral Dezgustător și Exasperant-Proliferant: „*i mai vedeam omene te tîf suind/la i nemilo i/def im tori tic lo i/haini/pro tii tuturor ocupa ălor înrudi i în pohfal /jigodii poficioase de m riri ilicite / oameni de bun credin gre înd/oameni cura i/murd rînd/înv a i sus inînd abera ăi (...) farisei chez uind fapte viclene/cu onoarea lor terfelit ...*” - dar, din orice rău, iese, pentru cel în elept, ceva bun, ba chiar rezultă paradoxul autoregenerării spirituale, **PRIN CONTRAST**: „*înotam în propria-mi sudoare/ca într-un lichid amniotic (...) sim eam cum devin /perfect/pentru a m na te din nou*” etc. etc. etc.). Alteori, însă, Poetului, devenit-ipostaziat în Hristul Durerii, Compasiunii și Taumaturgiei Cosmice („*Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac!*”), prin efectivă **TRIRE-CA-LUPT /SUFERIN**, în această lume - și se face milă de adversarul/adversarii său/și, strălucit strîniț/strîniț și pornit/pornit de demonul urii, al lovirii și înșăngerării semenilor - total inconștient/inconștient și cu orice rău făcut, după înțelepciunea religioasă (creștină și buddhistă, egal!), se transformă în bumerang (după tiutăzică: „*Bine faci, Bine g se ți - R u faci, r u g se ți!*”, sau după sentința biblică: „*Ce faci, face- i-se-va!*”) și are efect de introducere în spirala dement-alienantă și-n labirintul violenței (**violența** - ca instinct josnic/înjositor și incontrollabil), transformate în porniri halucinante, activ-reflexive, bestial-suicidare: „*omule ai milă de tine/omule/nu m lovești - /îi faci rău:/ atroce/îi crește poftă/de sânge!*” - cf. **Strigăt (2)**, p. 41.

...Deasupra tuturor dezlînuirilor frenetic-infernale (frenezie avînd ca motivație, pentru Satana, dar prin intermediar uman! - presentimentul apropierii Judeului din Urmă și al excluderii finale a Războiului, dintre personajele Teatrului Cosmic!), deasupra tuturor ipostazierilor sabatice ale Băcului -Infern, însă, tronează **Efigia Nemuritoarei Armonii/Re-Armonizării Cosmice prin POEZIE: STATUIA LUI BACOVIA!**: „*în timp ce ale ăi tîi de elit /se zbat cu disperare s strîmbe/tot ce prea drept li se pare/tu/ atît de înduioșător/ i dezorientat prime ăi/ di spre războiul magnoliei/ce înflorește / lîng /statuia lui Bacovia...!*” - cf. **În totuși nu pot părăsi Băcul**, p. 42. Fie și numai prin Efigia Poetului/Poeziei - **VIOREL SAVIN** crede, cu tărie, că spațiul, odinioară mitic, al Băcului (astăzi, parcă ireversibil infernalizat!), se poate exorciza, chiar pe... „*Buza Apocalipsei!*”!

... i mai exist , fire te, pentru orice cre ti n autentic (i Poetul **VIOREL SAVIN** d m rturie i semn c este!), o ipostaz soteriologic trepidant , dinamic-cosmic , în emersie i imersie, totodeodat : aceea Suprem , Hristic – **A FI BUN CONDUC TOR DE DURERE**, pe Golgota Strig tului „**Eli, Eli, lama sabachtani...?**” - ...a lua asupra ta, cum spune Dostoievski, „**toate p catele lumii**”: „*exilat/în strig t voi c l tori/atâta timp/cât vor mai fi/oameni buni/conduc tori de durere !*” – cf. **Strig t (10)**, p. 113.

...Uimitoarea Carte de Poeme a lui **VIOREL SAVIN** este, integral, o lec ie de Bravur în Suferin , o lec ie de Atitudine Hristic , Atotcomp timitoare Lucid (afar de sinele s u, total expus intemperiilor vie ii-Tr ire Efectiv i Hiperbolizat-Maximizat !), Grav Taumaturgic (dar total asumat, precum i total con tientizat, integral disecat trupul fizico-astral, spre minu ioas exorcizare, într-un joc retoric necru tor!) – dar i avertizatoare de Vertigiile Apocaliptice , al c ror miros se simte, tot mai pregnant, în n rile dilatate de nelini ti mistice !

prof. dr. **Adrian Botez**